

European Forum of Lesbian, Gay,
Bisexual and Transgender
Christian Groups

Lead us beyond acceptance!

**Verslag van de jaarlijkse conferentie
van het Europees Forum van christelijke LHBT-groepen
Amsterdam, 16-20 mei 2012**

Dertig jaar na de oprichting in Parijs in 1982 vond de conferentie van het Europees Forum voor christelijke LHBT-groepen in 2012 plaats in Amsterdam. Vertegenwoordigers van de 43 Europese groepen kwamen samen voor workshops, lezingen, maar ook voor ontmoeting en ontspanning en om samen te vieren – alles onder het verbindende thema ‘Lead us beyond acceptance’.

In het voorliggende document treft u een verslag aan van deze conferentie. Het geeft een indruk van de belangrijkste programmaonderdelen. Veel van wat er tijdens de verschillende dagen gebeurde en vooral beleefd werd, is nauwelijks in woorden te vatten. Het verslag gaat allereerst in op de achtergronden van het Europees Forum als organisatie en op de achtergronden van de conferentie. Daarna worden, min of meer in chronologische volgorde, de highlights van de conferentie geschetst.

LHBT staat voor: Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel, Transgender
--

Wat is het Europees Forum?

De organisatie van de conferentie was in handen van het ‘European Forum of Christian LGBT Groups’. Dit Forum bestaat dit jaar dertig jaar en is inmiddels uitgegroeid tot een netwerk van inmiddels 49 organisaties (tijdens de conferentie van 2012 zijn er zes groepen bijgekomen), afkomstig uit meer dan twintig landen in Europa. De laatste jaren sluiten zich steeds meer groepen aan uit Oost-, Centraal- en Zuid-Europa.

De verschillende groepen hebben als doelstelling:

- Het uitwisselen van kennis en ervaringen;
- Internationale samenwerking;
- Onderlinge steun;
- Vriendschap over nationale, culturele en taalgrenzen heen;
- Gezamenlijke actie en vertegenwoordiging richting kerken, politiek en maatschappelijke instellingen.

Jaarlijks vindt er een conferentie plaats rond Hemelvaart. Telkens vindt de ontvangst plaats in een ander land. Tijdens de conferentie vindt onder andere de Algemene Leden Vergadering plaats, zijn er pre-conferenties voor mannen en vrouwen, en in 2012 voor het eerst ook voor transgenders. Een aantal deelnemers maakt hier gebruik van. Anderen komen op donderdag aan.

Thema conferentie Europees Forum 2012

Het thema van het Europees Forum 2012 was geïnspireerd op Galaten 3: 28,29. Deze verzen uit de Bijbel spreken over gelijkwaardigheid van mensen in Jezus Christus. Grote vraag: is dit nu realiteit voor LHBT-mensen of worden zij eigenlijk (nog steeds) geaccepteerd op basis van een tolerantie die bestaat bij de gratie van een ‘voorlopige’ meerderheid? Zijn we ‘de acceptatie voorbij’ zoals een Nederlands rapport in 1987 stelt of niet? Dit thema van de conferentie kwam langs verschillende invalshoeken aan de orde. Bijzondere aandacht was er voor christelijke LHBT-mensen in Oost-, Centraal- en Zuid-Europa.

Vorbereidingen

In augustus 2010 begonnen de voorbereidingen voor de conferentie van het Europees Forum in Amsterdam. Het LKP, de landelijke koepelorganisatie voor de christelijke LHBT-beweging in Nederland, dat in 2012 haar 25-jarig bestaan viert, was de coördinerende organisatie gedurende de voorbereidingen en tijdens de conferentie. De voorbereidingsgroep, wisselend van samenstelling en omvang, heeft in een aantal vergaderingen het thema gekozen, het programma samengesteld, vrijwilligers benaderd enzovoorts. In de voorbereidingsgroep deden mensen op persoonlijke titel mee, maar er waren ook vertegenwoordigers van Netwerk Mirre, het WHT – Werkverband van Queer Theologen en het Transgender Netwerk Nederland.

De uitvalsbasis voor de conferentie was het Stay-Okay hostel in Amsterdam. Daar vonden de preconferenties, een aantal workshops, de Algemene Leden Vergadering en de besloten viering op zondagochtend plaats. Het hostel was voor het grootste deel van de conferentiegangers ook de plaats van overnachting.

Preconferenties

De preconferenties maken formeel geen deel uit van het programma van de conferentie van het Europees Forum. In de afgelopen jaren was er zowel een preconferentie voor mannen als voor vrouwen. Dit jaar was er voor het eerst ook een preconferentie voor transgenders. Alhoewel het aantal deelnemers aan de laatstgenoemde preconferentie beperkt was, is het effect niet te onderschatten. De organisatie is er trots op en dankbaar voor dat in het dertigjarige bestaan van het Europees Forum dit jaar voor het eerst aan de positie van transgenders aandacht kon worden besteed. Juist in de kerken blijft de aandacht voor transgenders vaak nog achter. De organisatie gaat ervan uit dat deze eerste preconferentie voor transgenders de aanzet is tot meer bewustwording en aandacht voor deze groep. Het Transgender Netwerk Nederland heeft het voortouw gehad in de organisatie van deze preconferentie.

IDAHO(T)

Op 17 mei is het IDAHO(T), International Day Against Homophobia and Transphobia. In Nederland was het op die dag (in 2012) precies een jaar geleden dat zeventien landelijke Nederlandse kerken de Verklaring tegen Geweld tegen Homoseksuelen ondertekenden. Met

name voor orthodoxe kerken was het ondertekenen van deze verklaring een forse stap vooruit. Seksuele diversiteit ligt daar vaak nog zo gevoelig dat er hoe dan ook nauwelijks over gesproken wordt, laat staan dat kerken zich nadrukkelijk distantiëren van verbaal, fysiek en psychisch geweld tegen LHBT-mensen. Ook deze bijeenkomst was formeel geen onderdeel van de conferentie, maar er waren wel veel conferentiegangers aanwezig.

Tijdens de IDAHO(T)-bijeenkomst van de conferentie was er de gelegenheid in gesprek te gaan met vertegenwoordigers van lokale kerken (LHBT-mensen en ambstdragers). De vertegenwoordigers waren afkomstig uit het Leger des Heils, de Nederlandse Gereformeerde Kerken, de Remonstranten en de kerk van de Zevendedags Adventisten.

Openingsceremonie

Op donderdag vond in de avonden de openingsceremonie plaats. De conferentiegangers werden welkom geheten door wethouder André van Es van Amsterdam, ds. Julia van Rijn,

de scribe van de Protestantse Kerk Amsterdam en mgr. Ruud Huysmans, de voorzitter van de Amsterdamse Raad van Kerken. De vertegenwoordigers van de zes nieuwe groepen werden voorgesteld en er werd uitleg gegeven over het thema van de conferentie 'Lead us beyond acceptance!'. Op geheel eigen wijze werd het thema uitgebeeld en –gespeeld in het speciaal voor de opening geschreven optreden van Kees Posthumus, Marjon Klaassen en Tineke van der Schaaf. Door hun optreden kon ook een nieuw lied aan de canon van Europees-Forumlieders worden toegevoegd op de melodie van het bekende 'Alle Menschen werden Brüder...' Grote verwondering maakte zich van de meeste conferentiegangers meester toen een politieagent hen welkom kwam heten namens Roze in Blauw het netwerk voor LHBT-agenten.

De avond werd in het Stay Okay hostel voortgezet met een zogeheten 'Open Space Market', waarbij op ongedwongen wijze kennis gemaakt kon worden met de verschillende groepen en de verschillende landen waaruit zij afkomstig zijn.

'You don't have to choose between faith and love'

Op vrijdag 18 mei vond een dagconferentie plaats onder de titel 'You don't have to choose between faith and love'. De Mozes en Aäronkerk aan het Waterlooplein was voor het grootste gedeelte van deze dag de schitterende ambiance van de diverse programmaonderdelen. Vanuit verschillende invalshoeken was deze dag inhoudelijk gericht op (christelijke) LHBT-mensen in Oost-, Centraal- en Zuid-Europa gericht. Terwijl wij in Nederland blij zijn met een verklaring, getekend door zeventien landelijke kerken (zie boven), is de situatie in veel andere Europese landen aanmerkelijk slechter. Met name in Oost-Europa heerst niet alleen in de kerken, maar ook bij de overheid een sterk negatieve houding ten opzichte van homo's. Daarnaast hebben kerken in een aantal Oost-Europese landen een sterke invloed op de wetgeving over seksuele diversiteit. In Rusland en Letland heeft de landelijke christelijke LHBT-organisatie geen legale status. In Rusland worden LHBT-mensen niet eens erkend als sociale groep. In Oekraïne dreigt een wet aangenomen te worden die het verstrekken van informatie over seksuele diversiteit strafbaar stelt.

Dr. Manoj Kurian, Programme Executive Health & Healing van de Wereldraad van Kerken stak de aanwezigen een hart onder de riem door in zijn lezing uit te leggen wat de Raad doet om de positie van LHBT-mensen binnen en buiten de kerken wereldwijd te verbeteren. Later op de ochtend gaven Kees Waaldijk (hoogleraar Comparative Sexual Orientation Law) en Boris Dittrich (directeur pleitbezorging Seksuele Minderheden voor de mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch) hun visie op de mensenrechten en het gebrek daaraan in de verschillende Europese landen. Zo is in het midden en Noord-Westen van Europa de situatie het gunstigst met gelijke rechten voor alle mensen en in een aantal landen zelfs het recht om te trouwen met een partner van hetzelfde geslacht. In Zuid-Europa is de situatie minder gunstig en in Oost-Europa is de

situatie op een uitzondering na zeer slecht. Zo zullen in de op handen zijnde wetgeving in Oekraïne geen homosymbolen meer gedragen mogen worden en in media, films of tentoonstellingen mogen geen homoseksuelen voorkomen.

's Middags waren er diverse workshops. Een aantal daarvan boden een uitwerking en verdieping van de thematiek. Zo was er een workshop over het internationale werk van COC Nederland en een soortgelijke workshop van de organisatie GALE. Ook werd een workshop aangeboden over homoseksualiteit en/als ziekte, een discussie, die in Oost- en Centraal-Europa nogal prominent is.

Receptie 25 jaar LKP en 30 jaar Europees Forum

In de namiddag werd het 30-jarig bestaan van het Europees Forum en het 25-jarig bestaan van het LKP gevierd. Er waren toespraken van de 'male co-president' en 'female co-president' van het Forum: Michael Brinkschroeder en Diana Xuereb. Voorzitter Vera Bergkamp van COC Nederland sprak een laudatio uit.

Hoogtepunt van de receptie en misschien wel van de hele dag was de reden voor de aanwezigheid van locoburgemeester Andrée van Es: het uitreiken van een koninklijke onderscheiding. Deze werd toegekend aan Gea Zijlstra, oud-vice-voorzitter van het LKP, die de onderscheiding tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau onder andere kreeg vanwege haar voortrekkersrol in de christelijke LHBT-beweging. Het feit dat de onderscheiding juist tijdens deze receptie werd uitgereikt, gaf het geheel extra cachet; niet alleen vanwege de ambiance, maar juist ook en vooral vanwege het positieve en bemoedigende effect dat ervan uitging naar de LHBT-mensen uit andere landen.

Algemene Leden Vergadering

De zaterdagochtend was zoals altijd gereserveerd voor de Algemene Leden Vergadering van het Europees Forum. Tegelijkertijd vond er aantal workshops plaats. Tijdens de Algemene Leden Vergadering werd verder de weg gebaad voor een meer activistische koers voor het Europees Forum en werden de zes nieuwe groepen officieel welkom geheten.

Gedenken en vieren

In de middaguren werden de conferentiegangers uitgenodigd voor een boottocht door de Amsterdamse grachten. Dat kon uiteraard niet uitblijven. De boottocht liep uit op het Homomonument. Daar werd door een dans en het neerleggen van een bloemenkrans stilgestaan bij de slachtoffers van geweld tegen LHBT-mensen in verleden en heden.

Na een korte wandeltocht was er ruimte voor bezinning tijdens de internationale oecumenische roze viering, die 's middags om vijf uur werd gehouden in de Oude Lutherse Kerk aan het Singel. Aan de dienst van Woord en Tafel werd door een kleurrijk gezelschap vorm gegeven. Voorganger in de dienst was ds. Wielie Elhorst (Protestantse Kerk in Nederland).

Bezinning en feest wisselden elkaar diverse malen af tijdens de conferentie. De verschillende momenten van bezinning werden op deze zaterdag afgesloten met een spetterend dansfeest in Akhnaton. De Danserette zorgde voor verhoging van de feestvreugde.

Op zondag 20 mei werd de conferentie afgesloten met een besloten viering. In deze viering kregen twee mannen uit Kirgizië van de voorganger een zegen over hun relatie mee.

Ten slotte

Meer dan 120 LHBT-mensen uit heel Europa zijn tijdens de conferentie in Mokum bijeengewees, om met elkaar verdriet en pijn te delen, maar vooral ook om bemoedigd te worden. De conferentie was voor de aanwezigen een warm bad, waarin niet alleen de seksuele oriëntatie zelf, maar ook de seksuele oriëntatie in relatie tot het christelijk geloof openlijk en veilig konden worden beleefd. In cijfers en getallen is dit niet uit te drukken. Maar juist het ervaren van verbondenheid, juist de voorbeelden te krijgen hoe het ook kan, juist te zien hoe het mogelijk is om publiekelijk homo te zijn en christen, geeft steun en inspiratie aan LHBT-groepen elders in Europa, die soms uit niet meer dan een handvol dappere voorvechters bestaan.

Opbrengsten

De conferentie in Amsterdam was een conferentie die veel opbrengst heeft gekend. Tot in lengte van jaren zullen de vruchten kunnen worden geplukt van wat de conferentie teweeg heeft gebracht en tot stand heeft kunnen brengen. Een greep uit de opbrengsten:

- * Voor het eerst geprogrammeerde aandacht voor (christelijke) transgenders.
- * Impuls voor de Nederlandse christelijke LHBT-beweging, mede door het aanboren van vele (nieuwe) talenten bij de verschillende deelnemers aan de voorbereidings- en vrijwilligersgroep.
- * Impuls voor het contact van de Nederlandse christelijke LHBT-beweging met vertegenwoordigers uit de kerken.
- * Gelegenheid tot netwerken: binnen en buiten de christelijke LHBT-beweging, met vertegenwoordigers uit de wereld van de politiek, de kerken en andere LHBT-organisaties.
- * Doorzetten van acties internationaal vanuit nieuw aangeboden workshops zoals 'Old and happy'.
- * Uitwerken en doorzetten van acties mondiaal (Wereldraad van Kerken) en in Oost-Europa (bijeenkomsten in Kiev en Armenië).
- * Speciale, extra aandacht vanuit de gemeente Amsterdam voor de Russische delegatie.
- * Materiële en ook immateriële steun door een groot aantal sponsors.
- * Record-aantal deelnemers uit Oost-, Centraal- en Zuid-Europa (mede mogelijk gemaakt door een goed gevuld Agapè Fonds).
- * Publieke erkenning van het werk van de christelijke LHBT-beweging door de koninklijke onderscheiding voor oud-vice-voorzitter van het LKP Gea Zijlstra.
- * Aandacht in de media voor de conferentie en voor de koninklijke onderscheiding van Gea Zijlstra (*GayKrant* en *Trouw*).

Wielie Elhorst (voorzitter LKP) en Heleen de Boer (vice-voorzitter LKP), de coördinatoren van de organisatie van de conferentie:

“Deze conferentie had niet zo succesvol kunnen verlopen, als wij niet zo ruimhartig waren ondersteund door tal van fondsen, instellingen en organisaties. Het heeft gezorgd voor een kwalitatief hoogwaardig programma dat de ruim 120 bezoekers van de conferentie en het Europees Forum als organisatie zonder meer een dienst heeft bewezen. Met de inhoud konden we de deelnemers inspireren en toerusten voor hun werk in hun eigen land. We zijn echter vooral verheugd over het grote aantal deelnemers uit Oost-, Centraal- en Zuid-Europa dat door de financiële ondersteuning naar Amsterdam heeft kunnen komen. Het programma was voor een belangrijk deel op hun situatie afgestemd. Meer deelnemers uit de genoemde delen van Europa dan normaal hebben hier nu hun winst mee kunnen doen.”

Erica van Olden heeft voor de conferentie van het Europees Forum 2012 in Amsterdam een logo ontworpen. Het door haar gemaakte schilderij is op de foto hierboven te zien. De foto's, die in dit verslag zijn opgenomen, zijn gemaakt door Daan Stringer. Bij haar rust ook het copyright.